

Breef negen

Ân Klaos vån òngze Wout. Âffer Niekârk.

Bêste Klaos

‘k ‘Et nõng vån de week weer es wât te sjriêven. Ik wil mor zêggen, dât er weer wât nieuws is. Â’ je soms âltemet es wât te vraogen hên, dân sjriêf je mor es een briefje. Dâ’s vur ming ârreg mâkkelijk. Ik het greag een heleboel vraogen. Bi’ je soms ârreges ârg nieuwsjiêreg nor, dân vraog je mor gerust.

Ik zêg âltied mor: “Deur vraogen wõr je wies.

Een hoop minsen mòssen wât meer vraogen en wât minder praoten. D’r wõrdt zoveul epraot deur pârtie minsen en zo bår weinig ezeid.

D’r mõngd reuren, dât kun d’r versjeien, mor je moen niet vraogen wât ter dân uut kòmt.

En dât kòmt, òmdât de minsen tegewoordig d’r kingderen âl mee laoten praoten over âlderlei dingen. Dân leren ze vroeg niks zêggen en veul praoten.

Jao, dee kleine aopen hen vaak ’t grootste woord in huûs ân de taofel. In plaos dât ze der kleine jònges en dêres eerst laoten zwiêgen en luusteren en lezen leren zo lång dât ze een jaor of twinteg binnen. Dân kun ze over enkele dingetjes beginnen mee te praoten. Mor leren, ho mor Lezen, ho mor. Luusteren, ho mor – of ’t moet wezen, dât ze luusteren nor dingen dee ze niet weten meugen. En zòkke dingen, dee niet pàssen vur kingderoortsies wõrren heel vaak in de hûzen beproat deur ouwers dee niet wiezer binnen. Ik het van de week in de Bazuin ¹⁾ een mooi stukkie elezen over kingderen. Jie lezen De Bazuin niet. En bie òngs in ’t dârp wõrdt ie òk veuls te weinig elezen.

Van kârkeleke zoaken hen de meeste minsen hier heel weinig besef

Ze gaon trouw nor de kârek.

Noten

- 1) *De Bazuin*’ was een gereformeerd weekblad, dat sinds 4 augustus 1853 verscheen. De eerste redactie bestond o.a. uit de predikanten S. van Velzen en A. Brummelkamp. Het doel van de oprichting was: “te midden van afval en verwarring de slapenden wakker te schudden”. *De Bazuin* was het officiële orgaan van de Theologische School. Het heeft lange jaren een belangrijke plaats in de Gereformeerde Kerken ingenomen en grote invloed uitgeoefend.

Brief negen

Aan Klaas van onze Wout. Achter Nijkerk.

Beste Klaas,

Ik heb van de week weer eens wat te schrijven. Ik wil maar zeggen, dat er weer wat nieuws is. Als je soms eens wat te vragen hebt, dan schrijf je me maar een briefje. Dat is voor mij erg gemakkelijk. Ik heb graag een heleboel vragen. Ben je soms ergens erg nieuwsgierig naar, dan vraag je maar gerust. Ik zeg altijd maar: “Door vragen word je wijs.”

Heel veel mensen moesten wat meer vragen en wat minder praten. Er wordt zoveel gepraat door sommige mensen en zo bar weinig gezegd.

Hun mondje roeren, dat kunnen er verscheidene, maar je moet niet vragen wat er dan uit komt.

En dat komt, omdat de mensen tegenwoordig hun kinderen al mee laten praten over allerlei dingen. Dan leren ze vroeg niets te zeggen en veel te praten.

Ja, die kleine apen hebben vaak ’t grootste woord in huis aan tafel. In plaats dat ze hun kleine jongens en meisjes eerst laten zwijgen en luisteren en lezen leren tot ze een jaar of twintig zijn. Dan kunnen ze over enkele dingetjes beginnen mee te praten. Maar leren, ho maar. Lezen, ho maar. Luisteren, ho maar – of het moet wezen, dat ze luisteren naar dingen die ze niet weten mogen. En zulke dingen, die niet passen voor kinderoortjes worden heel vaak in de huizen bepraat door ouders die niet wijzer zijn. Ik heb van de week in *De Bazuin* een mooi artikel gelezen over kinderen. Jij leest *De Bazuin* niet. En bij ons in het dorp wordt hij ook veel te weinig gelezen. Van kerkelijke zaken hebben de meeste mensen hier heel weinig besef – al gaan ze ook trouw naar de kerk. Er zijn er verscheidene die de kerk voor een vereniging houden. De kerkenraad is dan zoveel als een bestuur – en dat moet doen zoals de leden willen. Ze hebben geen flauw besef van wat de kerk is. En van ambten hebben ze helemaal geen benul.

Ze zouden alles maar gewoon bij stemming door de leden willen laten bepalen. Dat moest in een gereformeerde kerk niet voorkomen.

Daarom is het zo goed als er iedere keer eens andere leden in de kerkenraad komen.

Dan leren ze het, om een heleboel zaken anders en beter te bekijken. Daarom vond ik het niet verstandig, dat de kerkenraad van de Spakenburger kerk de verplichte aftreding afschafte. Er is veel te weinig kerkbesef in onze woonplaats. En daarom zou ik willen dat *De Bazuin* of *De Reformatie* en *De Wachter* en *De Heraut* meer gelezen werden.

Want nu praten er heel veel mensen, die weinig denken en door hun vele praatjes brengen ze andere mensen, die rustig over dingen en mensen willen denken, nog helemaal van de wijs. En nu weet

- 2) *De Reformatie*’ verscheen voor het eerst in 1920 met als ondertitel “weekblad voor het gereformeerde leven”. De ondertitel formuleerde voorzichtig wat vele gereformeerden in 1920 van het blad verwachtten: een bezinning op en vernieuwing van de gereformeerde overtuiging en het kerkelijk leven, mede met het oog op de moderne cultuur. Herman Bavink wilde ‘een blad dat meer en anders dan de bestaande kerkelijke bladen zich tot een spreektribune zou stellen voor velen en zoveel mogelijk alle erkende nuanceringen van het gereformeerde leven tot recht zou doen komen, doch in beslist gereformeerden zin’. Bekende redacteurs waren ds. K. Dijk, dr. J. Waterink en ds. K. Schilder. Wat Hepp noch enig andere redacteur in *De Reformatie* was gelukt, presteerde Schilder: hij realiseerde de oorspronkelijk bedoeling van het blad, de gereformeerde overtuiging voor de nieuwe tijd een velen aansprekende gestalte te geven. Het deed velen met Schilder beseffen dat het een diep geluk is gereformeerd te zijn. *De Reformatie* werd op 1 januari 2015 gefuseerd met *Opbouw* onder de naam *Onderweg*.